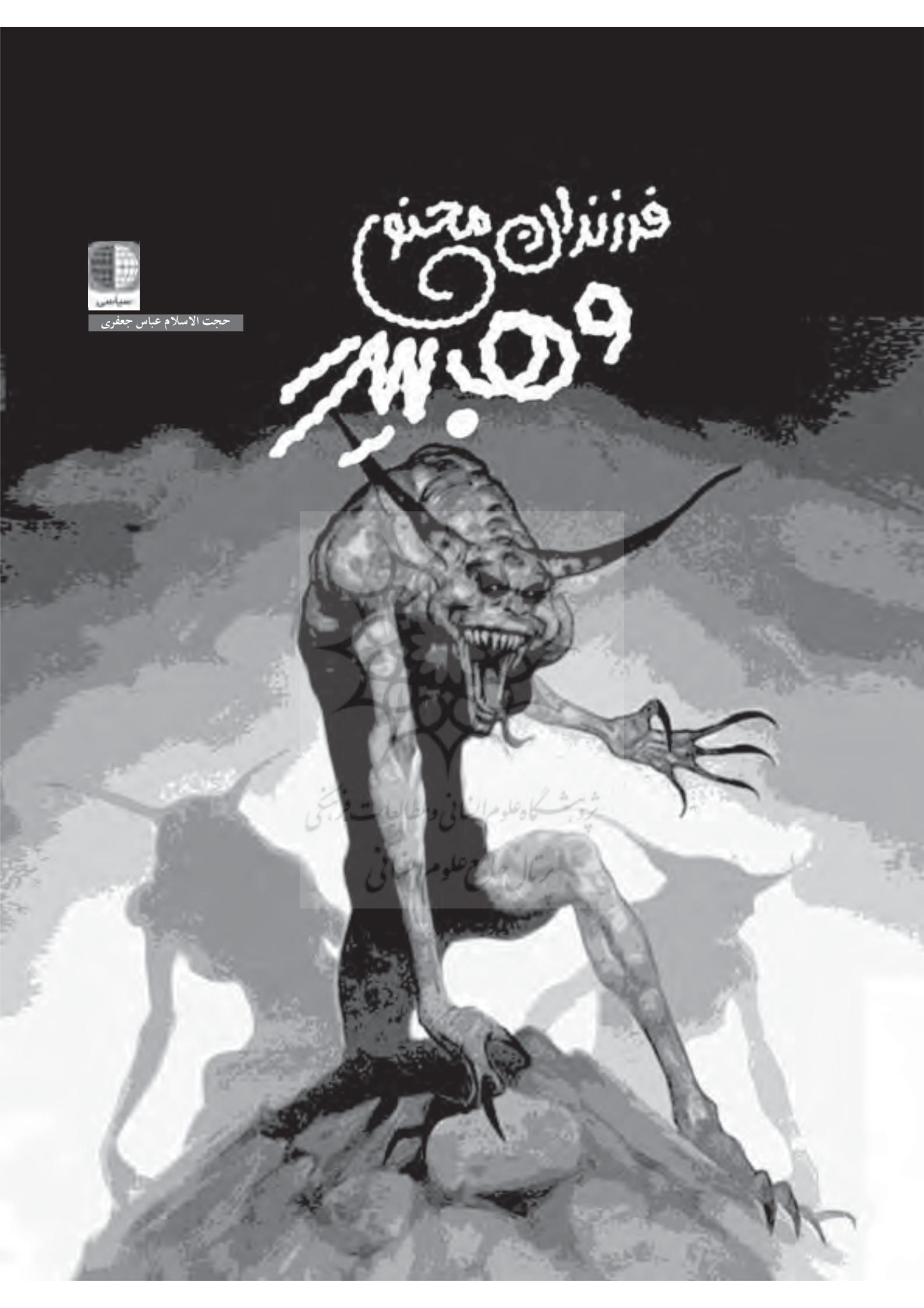

حجت الاسلام عباس جعفری

فرزندانِ مجنون ۱۳۸۹

پروپشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رساله جامع علوم انسانی

دستگاه‌های تبلیغاتی و انتشاراتی و مراکز علمی وهابیان صدها و هزاران جلد کتاب و نشریه در تبلیغ وهابیت و دشمنی با تشیع و اهل بیت (علیهم السلام) چاپ و در کشورهای ایران (مناطق سنی نشین شرق و غرب)، پاکستان، عراق، سوریه، لبنان، هند، اردن، افغانستان، مصر، لیبی، الجزایر، مغرب، ترکیه، آسیای میانه، تاجیکستان و کشورهای قاره اروپا و امریکا توزیع و تبلیغ شده است.

تربیت مبلغان مذهبی داخلی و خارجی در دانشگاه‌های عربستان جایگاه ویژه ای دارد؛ مبلغانی که پس از طی دوره‌های لازم، آیین و مرام وهابیت را فرا می‌گیرند و برای معرفی وهابی‌گری و مبارزه با افکار تشیع و ایران اسلامی، به سراسر دنیا اعزام می‌شوند. فعالیت‌های تبلیغی وهابیان در مناطق شیعه نشین منطقه شرقی عربستان مانند قطیف، احساء، دمام و ظهران نیز کم نیست. در این مناطق، تمام مسؤولان اداری - سیاسی و فرهنگی از طرفداران حکومت سعودی انتخاب می‌شوند و حتی معلمان مدارس و امامان مساجد باید به آیین وهابیت گرایش داشته باشند.

شیعیان حق تبلیغ فرهنگ و آداب و رسوم شیعی در عبادات دینی و آموزش آن را ندارند و در صورت مشاهده به شدت با آنها برخورد می‌شود.^۲

در این جا به وضعیت تبلیغ فرقه وهابیت در برخی کشورها می‌پردازیم.

۱. پاکستان

کشور اسلامی پاکستان با چهار ایالت پنجاب، سرحد، سند و بلوچستان در همسایگی شرقی ایران با فرهنگ سنتی - اسلامی و حاکمیتی حزبی، همواره مورد طمع و تجاوز استعمارگران خارجی بوده است.

مهم‌ترین احزاب پاکستان، حزب «مردم»، «جماعت اسلامی»،

«استقلال» و «نهضت اجرای فقه جعفری» است و این کشور به دلیل فقر فرهنگی و نفوذ روحانیان متعصب و مخالف شیعه، یکی از عمده‌ترین مراکز تبلیغ وهابیت در بین کشورهای اسلامی به شمار می‌آید. گروه‌های پاکستانی وهابی گاه به صورت حزب سیاسی، با نفوذ در دولت، گاه به صورت گروه‌های فرقه‌گرای تروریستی و زمانی به صورت فعالیت‌های فرهنگی عمل

می‌کنند.

تعداد بسیاری از روحانیان طرفدار وهابیت در پاکستان، دروس دینی خود را در عربستان گذرانده و یا با حمایت مالی، سیاسی و فرهنگی سعودیان به مسؤولیت‌ها و مناصب مهم دست یافته‌اند. سفارت و نمایندگی‌های عربستان سعودی در پاکستان همواره از فعالیت گروه‌های فرقه‌گرا و مخالف شیعیان، حمایت و تعداد فراوانی از جوانان این کشور را برای تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز علمی عربستان، جذب می‌کند و از تأسیس گروه‌های تروریستی و

از سوی دستگاه‌های تبلیغاتی و انتشاراتی و مراکز علمی وهابیان صدها و هزاران جلد کتاب و نشریه در تبلیغ وهابیت و دشمنی با تشیع و اهل بیت (ع) چاپ و در کشورهای ایران (مناطق سنی نشین شرق و غرب)، پاکستان، عراق، سوریه، لبنان، هند، اردن، افغانستان، مصر، لیبی، الجزایر، مغرب، ترکیه، آسیای میانه، تاجیکستان و کشورهای قاره اروپا و امریکا توزیع و تبلیغ شده است.

تبلیغ وهابیت در کشورهای اسلامی مسأله‌ای جدی است. این فرقه، غیر از انحراف‌های اساسی، ابزاری در دست استعمارگران و سیاست‌های شیطانی امریکا و انگلستان است و یکی از عوامل اصلی ایجاد اختلاف بین مسلمانان محسوب می‌شود. در مقاله ذیل، این موضوع را بررسی می‌کنیم. ایجاد تفرقه در دنیای اسلام، خواست استکبار جهانی به سرکردگی

آمریکا است و در اثر وجود اختلاف‌ها و تشدید آن، دشمنان اسلام و مسلمانان بیش‌ترین بهره‌برداری را از ذخایر مادی و معنوی کشورهای اسلامی کرده‌اند. دشمنی وهابیان با تشیع دوازده امامی و انقلاب اسلامی، که به رهبری امام خمینی (قدس سره) در سال ۱۳۵۷ هـ / ۱۹۷۸ م به پیروزی رسید، قابل کتمان نیست.^۱ پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، از سوی

تربیت مبلغان مذهبی داخلی و خارجی در دانشگاه‌های عربستان جایگاه ویژه‌ای دارد؛ مبلغانی که پس از طی دوره‌های لازم، آیین و مرام وهابیت را فرا می‌گیرند و برای معرفی وهابی‌گری و مبارزه با افکار تشیع و ایران اسلامی، به سراسر دنیا اعزام می‌شوند.

قرآن آموزش می‌دهند، تغذیه فرهنگی (کتاب، جزوه و تصویر)، پرداخت مستمری به گردانندگان اردوگاه‌های آوارگان افغانی و روحانیان وابسته به افکار وهابیان، چاپ و نشر و توزیع کتاب (کتاب‌های اهل سنت و کتاب‌های ضد تشیع) برای مهاجران و آوارگان افغانی به زبان‌های فارسی، اردو، پشتو و ...

۲. افغانستان

گروه «طالبان»^۶ از قوم پشتون (بزرگ‌ترین قوم افغانستان) هستند، که به دست ارتش I.S.I^۷، «سپاه صحابه»، «جمعیت العلماء»ی پاکستان و مدارس دیوبند، (محل آموزش اندیشه‌ها و پندارهای وهابیان) شکل گرفت. آن‌ها مدعی استقرار شریعت غزالی محمدی (صلی الله علیه وآله) هستند و خود را حنفی مذهب و صوفی مشرب قلمداد می‌کنند، ولی اعمالشان نشان دهنده احیای سنت‌های قومی

حمایت مالی و سیاسی از آنان غافل نیست، که در ذیل نمونه‌هایی آورده می‌شود:

الف) گروه سپاه صحابه: «سپاه صحابه» نمونه کامل یک حزب تفرقه‌گرا و مورد حمایت عربستان در پاکستان است. این حزب در سال ۱۹۸۴ م، در زمان حکومت ژنرال ضیاءالحق توسط فردی به نام حق نواز جهنگوی در شهر جهنگ (ایالت پنجاب) تأسیس شد و با سرعتی بی‌سابقه گسترش یافت.

مراکز فعالیت سپاه صحابه (شهرهای سیالکوت، فیصل آباد، جهنگ و مانند آن) مناطقی هستند که قبلاً محل فعالیت فئودال‌های شیعه مذهب بوده و تأسیس سپاه صحابه یکی از ابزارهای فئودال‌های سنی مذهب در مبارزه با شیعیان است.^۸

از سوی دیگر، عربستان سعودی که پشتیبان سرسخت ضیاءالحق بود، از سپاه صحابه و فعالیت‌های آن حمایت مالی و سیاسی می‌کرد. یکی از شعارها و اهداف تأسیس سپاه صحابه، دفاع از احترام به صحابه (گرایش وهابیان) و مبارزه با افکار شیعیان (به بهانه مخالفت با صحابه) و انقلاب اسلامی ایران است. تبلیغات گسترده و گمراه کننده آن‌ها و کارهایی مانند آدم ربایی، سرقت مسلحانه، ترور، کشتار جمعی (بمب گذاری) و اعمال وحشیانه دیگر، باعث ایجاد وحشت و دلهره در بین شیعیان شده است.^۹

سپاه صحابه، گروهک‌های وابسته دیگری را که در جهت اهداف آن‌ها تلاش می‌کنند مانند گروه «سوار اعظم» به رهبری مولانا اسفندیار و سلیم الله خانی و گروه «حرکه الانصار» و «تنظیم الدعوه» تأسیس نموده است.

ب) دکتر احسان الهی ظهیر: نامبرده که تحصیلات خود را در عربستان و با حمایت‌های مالی وهابیان سعودی طی کرد، یکی از مهره‌های تفرقه انگیز و مبلغ فرقه وهابی و عامل قتل عام تعداد زیادی

از شیعیان در مراسم عزاداری در پاکستان و کشورهای دیگر است. نمونه‌هایی از آثار و تألیفات او در تبلیغ آرا و سیاست‌های وهابیان و مبارزه با عقاید تشیع عبارتند از: الشیعه و اهل البیت؛ الشیعه والتشیع؛ الشیعه والقرآن؛ الشیعه والسنة.

ج) تأسیس مراکز فرهنگی، آموزشی و خیریه در ایالت بلوچستان پاکستان: رژیم

آل سعود از شهریور ۱۳۶۸ به بهانه کمک‌های آموزشی و انسان دوستانه به مهاجران افغانی در ایالت بلوچستان، مراکز متعددی را به نام‌های «مؤسسه الدعوه الاسلامیه»، «اداره الاسراء»، «مؤسسه مکه المکرمه الخیریه» و «مؤسسه مسلم» تأسیس کرده است و در پوشش کمک‌های مالی، فرهنگ ضد شیعی و وهابیت و سیاست‌های ضد ایرانی را از طریق توزیع کتاب، جلسات سخنرانی، فیلم و نوار و عکس به آوارگان و مهاجران سنی مذهب مقیم در این ایالت منتقل می‌کند.

طبق گزارش‌های به دست آمده، مهم‌ترین فعالیت‌های این مراکز عبارتند از: پرداخت حق‌التدریس به کسانی که به کودکان افغانی

در آورند.^۹

نقش عربستان سعودی در ظهور و رشد طالبان عربستان از زمان‌های گذشته، به ویژه در زمان اشغال کشور افغانستان توسط شوروی (سابق)، به چند دلیل عمده به مسائل این کشور توجه داشت:

۱. ممکن بود در صورت ادامه اشغال، شوروی بتواند برای رسیدن به منافع نفتی خلیج فارس، اقداماتی صورت دهد.
۲. ادامه اشغال و گسترش نظام کمونیستی، اعتقادات مسلمانان جهان و افغانستان را در معرض خطر قرار می‌داد.
۳. ادامه اشغال افغانستان و حمایت ایران از گروه‌های جهادی شیعه، با ایفای نقش ام القریب عربستان سازگار نبود.
۴. رقابت با نفوذ رو به گسترش جمهوری اسلامی ایران در کشورهای آسیای میانه، به ویژه پس از فروپاشی شوروی و نظام کمونیستی.

با توجه به دلایل مزبور، عربستان به طور جدی و به صورت‌های گوناگون در مسائل افغانستان دخالت کرد:

الف. در سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۴ م مبلغ دو میلیارد دلار به پشتون‌ها (گلبدین حکمتیار) کمک مالی کرد.^{۱۰}

ب) در حمایت از گروه‌های جهادی مخالف ایران، مبلغ ۱۵۰ میلیون دلار به دولت ربانی - مسعود^{۱۱} کمک کرد.

ج. در کنار پاکستان، به حمایت مالی و نظامی از جنبش «طالبان» پرداخت و در یک رقم، برای خرید تسلیحات نظامی طالبان از اوکراین، بخش عمده مبلغ هفتاد میلیون دلاری را پرداخت کرد.^{۱۲}

دکتر حمید احمدی می‌نویسد: «عربستان در پشتیبانی از طالبان، دو انگیزه اساسی داشته است: نخست آن که عربستان خود را

ام القریب جهان اسلام می‌داند و کمک به مسلمانان را نوعی وظیفه دینی و الهی برای خود در نظر می‌گیرد. انگیزه دوم، رقابت با نفوذ رو به رشد ایران در افغانستان و آسیای مرکزی و منزوی ساختن جمهوری اسلامی ایران، که خود را ام القریب جهان اسلام می‌داند، بوده است.»

انورالحق احمدی می‌گوید: «با وجود این که عربستان هیچ منفعتی در آسیای مرکزی ندارد، امریکا و پاکستان را متحدین استراتژیک و ایران را رقیب منطقه‌ای خود می‌پندارد.»^{۱۴}

دولت عربستان در تاریخ ۲۶/۵/۱۹۹۷ م به شکل صریح، با به رسمیت شناختن حکومت خودخوانده گروه طالبان، سفارت ریاض در افغانستان را تحویل آن‌ها داد.

۳. کشورهای دیگر

کشور بزرگ هندوستان (دومین کشور جهان از نظر جمعیت) که نژادهای جمعیتی و گرایش‌ها و مذاهبی گوناگون دارد^{۱۵}، یکی از مناطقی است که به ویژه پس از استقلال پاکستان و رسمیت یافتن مذهب و زبان هندو، از فعالیت‌های تبلیغاتی و هابیت در امان نمانده است.

در سایه کمک‌ها و حمایت‌های مالی و تبلیغاتی وهابیان سعودی، به دلیل فقر شدید مسلمانان، گرایش به آیین وهابیت در بین مردم مسلمان هند زیاد دیده می‌شود.

مسلمانان شوروی سابق (قریب ۷۰ میلیون نفر) و کشورهای تازه استقلال یافته آسیای میانه مانند ترکمنستان، تاجیکستان، قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان، آذربایجان، ارمنستان و چین هم چون زمان‌های گذشته، مورد طمع سیاست‌های تبلیغاتی وهابیان بوده و هستند. سالانه میلیون‌ها جلد قرآن با چاپ نفیس، هدایی پادشاهان سعودی در بین مردم این کشورها به صورت رایگان توزیع می‌شود.

و قبیله‌ای ۲۵۰ سال گذشته پشتون‌ها است. این باورها و سنت‌ها شباهت فراوانی با عملکرد وهابیان دارد، به طوری که شواهد موجود نشان از حمایت کامل سیاسی، فکری و اقتصادی عربستان از آن‌ها دارد.^{۱۶}

نام این گروه در دوازدهم اکتبر ۱۹۹۴ م برای اولین بار در خبرگزاری‌ها مطرح شد، آن‌ها با یک دسته دوپست نفره به طور سریع، در سایه حمایت‌های مالی و نظامی دولت‌های پاکستان، امریکا، عربستان سعودی و امارات متحده عربی، توانستند مناطق وسیعی را از دست دولت اسلامی افغانستان خارج کنند و به تصرف خود

آمده استفاده می‌کنند.

جزایر مالدیو، سری‌لانکا در اقیانوس هند، کشورهای کینیا، اتیوپی، اوگاندا، غنا، نیجریه، مالی، سنگال، لیبی، استرالیا، کانادا، امریکا، آرژانتین، فیلیپین، سنگاپور، اندونزی، مالزی، چین و ژاپن از دیگر مناطقی هستند که رژیم آل سعود با شیوه‌های گوناگون در این کشورها به تبلیغ اسلام وهابی (اسلام سلفی) می‌پردازد.

پی‌نوشت‌ها

۱. پس از شکست انقلاب مشروطیت و پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، در سایه تبلیغ وهابی‌گری، افرادی مانند سید احمد کسروی، شریعت سنگلجی و حکمی‌زاده به آرا و پندارهای وهابیان گرایش یافتند و کتاب‌هایی در مخالفت با عقاید شیعه نوشتند؛ چنان که مقدمه و بخش مهمی از کتاب «کشف اسرار» حضرت امام خمینی (قدس سره)، پاسخ به شبهات وهابیان و طرفداران آن‌ها است.
۲. عقیدتی - سیاسی نیروی انتظامی، نگاهی به ماهیت و عملکرد فرقه ضالّه وهابیت، ص ۴۸.
۳. عربستان سعودی با دقت و توجه برای تأثیرگذاری بر فرهنگ و مردم پاکستان، این فعالیت‌های مالی و نظامی را انجام داده و می‌دهد. قراردادی نظامی بین ریاض و اسلام‌آباد برای آموزش سیاسی، نظامی و فرهنگی یک صد هزار نیروی نظامی ارتش پاکستان در داخل عربستان امضا شده است و شواهد تاریخی نشان می‌دهد، بیش تر کودتاها و نظامی پاکستان با حمایت ارتش امریکا و عربستان صورت می‌گیرد. (جزوه نیروی انتظامی، ص ۵۲).
۴. حافظ تقی الدین، احزاب و نهضت‌های سیاسی پاکستان، ص ۵۰۳ به نقل از: مرتضی زیدی، علل تفرقه‌گرایی در پاکستان (پایان نامه) ص ۱۱۰.
۵. مرتضی زیدی، «تلاش گروه‌های تروریستی وهابی علیه ایران» روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۰ / ۵ / ۱۳۶۹، ش ۳۳۵۵، به نقل از: علل تفرقه‌گرایی در پاکستان.
۶. نام طلبه‌های فارغ التحصیل از جمعیه العلماء پاکستان و مورد حمایت گروه سپاه صحابه.
۷. علامت اختصاری سازمان اطلاعات و امنیت ارتش پاکستان.
۸. مرکز مطالعات فرهنگی بین المللی، جریان پرشتاب طالبان، ص ۴۸.
۹. همان، ص ۹۱.
۱۰. همان، ص ۱۱۷ به نقل از: انورالحق احدی (کارشناس مسائل سیاسی خاورمیانه) در مصاحبه با مجله میدل ایست، ژوئن ۱۹۹۴ م.
۱۱. باید توجه داشت که شاه مسعود در آن تاریخ، سیاست مخالف ایران داشت.
۱۲. همان، ص ۱۱۸.
۱۳. حمید احمدی، «طالبان: علل و عوامل رشد»، اطلاعات سیاسی - اقتصادی، ش ۱۳۱ - ۱۳۲، ص ۳۲ به نقل از: حرکت پرشتاب طالبان، ص ۱۱۸.
۱۴. انورالحق احدی، عربستان سعودی ایران و جنگ در افغانستان، ص ۱۷۳ به نقل از: حرکت پرشتاب طالبان، ص ۱۱۸.
۱۵. یکی از استادان محترم (جناب آقای دکتر رضا شعبانی) در کلاس درس شبه قاره هند نقل می‌کرد: هم اکنون آمار فرق و مذاهب در هندوستان به بیش از یک میلیون رسیده است.
۱۶. نزدیک به ۱۲ درصد از مردم ایران که بیشتر در نواحی مرزی در شمال، جنوب، شرق و غرب زندگی می‌کنند، سنی مذهب هستند.
۱۷. هفته نامه المسلمون که در جده منتشر می‌شود، نوشت: خطوط هوایی شوروی (سابق) به زودی ۲۸ پرواز بین جده و مسکو برای حمل یک میلیون جلد قرآن که توسط شاه فهد به مسلمانان شوروی اهدا شده است، انجام خواهد داد. (جزوه نیروی انتظامی).

در ایران اسلامی و بین مردم سنی مذهب ساکن در مناطق مرزی^{۱۶} نیز تبلیغات سعودیان وهابی تشدید شده است. در مدارس علمیه اهل سنت، کتاب‌های ابن تیمیه و محمدبن عبدالوهاب به صورت آشکار برای طلاب تدریس و دیگر کتاب‌های وهابیان به صورت اهدایی بین طلاب و روحانیان منطقه توزیع می‌شود.

جزایر قشم و کیش نیز به دلیل نزدیک بودن به کشورهای خلیج فارس و شنیدن و دیدن صدا و تصویر رادیوها و تلویزیون‌های منطقه، که وهابیت را تبلیغ و از نظام شیعی حاکم بر ایران اسلامی انتقاد و بدگویی می‌کنند، در معرض آسیب و حتی خطر گرایش قرار دارند.

مسلمانان شوروی سابق (قریب ۷۰ میلیون نفر) و کشورهای تازه استقلال یافته آسیای میانه مانند ترکمنستان، تاجیکستان، قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان، آذربایجان، ارمنستان و چین هم چون زمان‌های گذشته، مورد طمع سیاست‌های تبلیغاتی وهابیان بوده و هستند. سالانه میلیون‌ها جلد قرآن با چاپ نفیس، اهدایی پادشاهان سعودی در بین مردم این کشورها به صورت رایگان توزیع می‌شود.^{۱۷}

تأسیس مسجد، مراکز مذهبی، اختصاص کمک‌های مالی برای مسلمانان و ارسال و اهدای کتاب‌ها و نشریات و مبلغان مذهبی و قاریان قرآن برای اقامه جماعت و سخنرانی و قرائت قرآن، از دیگر برنامه‌های وهابیان برای مسلمانان شوروی (سابق) است که به طور مرتب، به ویژه پس از فروپاشی شوروی (سابق) و تشکیل کشورهای مستقل مسلمان و فراهم شدن زمینه تبلیغات اسلامی در کشورها و امکان سفر به عربستان برای مراسم حج صورت می‌گیرد.

آلبانی با قریب سه میلیون مسلمان حنفی مذهب، علی‌رغم همه فشارهای قرون وسطایی دوران سلطه کمونیست‌ها، پس از فروپاشی شوروی سابق، آمادگی زیادی برای پذیرفتن تبلیغات اسلامی دارد و دستگاه‌های سعودی با اهدای قرآن، کتاب و نشریات، تأسیس و تکمیل مساجد و دعوت مسلمانان برای بازدید از اماکن مقدّس مکه و مدینه در ایام حج و غیر آن و پذیرش دانشجویان، از فرصت پدید